

L'imperatiu

B. Formes irregulars

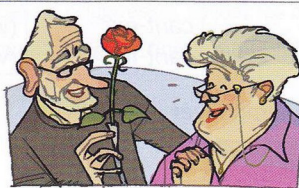
B.1 Els verbs següents tenen totes les formes de l'imperatiu amb *-gu-*:

<i>dir</i>	<i>estar</i>	<i>ser</i>	<i>saber</i>	
<i>digues</i>	<i>estigues</i>	<i>sigues</i>	<i>sàpigues</i>	(tu)
<i>digui</i>	<i>estigui</i>	<i>sigui</i>	<i>sàpiga</i>	(vostè)
<i>diguem</i>	<i>estiguem</i>	<i>siguem</i>	<i>sapiguem</i>	(nosaltres)
<i>digueu</i>	<i>estigueu</i>	<i>sigueu</i>	<i>sapigueu</i>	(vosaltres)
<i>diguin</i>	<i>estiguin</i>	<i>siguin</i>	<i>sàpiguen</i>	(vostès)

B.2 Altres verbs amb formes irregulars de l'imperatiu són:

<i>anar</i>	<i>fer</i>	<i>tenir</i>	<i>treure</i>	<i>venir</i>	<i>veure</i>	<i>viure</i>	<i>voler</i>	
<i>vés</i>	<i>fes</i>	<i>té / tingues</i>	<i>treu</i>	<i>vine</i>	<i>veges / ves</i>	<i>viu</i>	<i>vulgues</i>	(tu)
<i>vagi</i>	<i>faci</i>	<i>tingui</i>	<i>tregui</i>	<i>vingui</i>	<i>vegi</i>	<i>visqui</i>	<i>vulgui</i>	(vostè)
<i>anem</i>	<i>fem</i>	<i>tinguem</i>	<i>traquem</i>	<i>vinguem</i>	<i>vegem</i>	<i>visquem</i>	<i>vulguem</i>	(nosaltres)
<i>aneu</i>	<i>feu</i>	<i>teniu / tingueu</i>	<i>traieu</i>	<i>veniu</i>	<i>vegeu / veieu</i>	<i>viviu</i>	<i>vulgueu</i>	(vosaltres)
<i>vagin</i>	<i>facin</i>	<i>tinguin</i>	<i>treguin</i>	<i>vinguin</i>	<i>vegin</i>	<i>visquin</i>	<i>vulguin</i>	(vostès)

- Els verbs *tenir* i *veure* tenen dues formes per a tu i vosaltres.
- Les formes *té* i *teniu* del verb *tenir* s'usen quan es dona directament una cosa a algú: *Té, això és per a tu.*

Exercicis

1 [A] La Rita és la cangur d'en Marc i l'Ona. ESCRIU les ordres que dona als nens quan perd la paciència.

A les 9 del vespre diu...	A les 12 de la nit diu...
0. <i>Per què no us poseu el pijama?</i>	0. <i>Poseu-vos el pijama!</i>
1. I si apagueu la tele?	1. _____ la tele d'una vegada!
2. Va, a veure si us acabeu el sopar.	2. _____-vos el sopar o no creixereu!
3. Marc, i si guardes el videojoc?	3. Marc, _____ el videojoc o te'l llenço!
4. Ona, per què no estudies una mica?	4. Ona, _____ o suspendràs!
5. Nens, és hora d'endregar les joguines!	5. Nens, _____ les joguines!
6. Marc, i si llegeixes una estona? Has de fer pràctiques de lectura!	6. Marc, _____! Ja saps que tens problemes de lectura!
7. Recordeu que heu de posar les tovalloles al cossi de la roba bruta.	7. _____ les tovalloles al cossi de la roba bruta!
8. Ona, per què no prepares la bossa de futbol? Demà tens entrenament!	8. Ona, _____ la bossa de l'entrenament!
9. Marc, i si et rentes les dents?	9. Marc, _____'t les dents abans d'anar a dormir!
10. Per què no m'escolteu quan us parlo?	10. _____-me, que us estic parlant!

2 [A] Completa les formes de l'imperatiu de les frases següents:

0. Marta, quan surtis de casa, **tanca** la porta amb clau.
1. Senyor Garcia, abans de prendre un medicament, **lleg** les instruccions.
2. Si esteu cansats, **dorm** una mica abans d'agafar el cotxe!
3. Senyors Rull, si no estan d'acord amb la decisió dels veïns, **propos** una altra cosa.
4. Perdoni, si passa per aquest carrer, **vigil** la cartera, que hi ha lladres!
5. Senyors clients, si volen informació sobre els creuers d'estiu, **pass** per la nostra agència de viatges.
6. Terenci, t'estimo! **Oblid** els problemes que hem tingut i **torn** a començar!
7. Has vist que aquest correu té paraules en rus? **Tradu**-lo abans d'enviar-lo als clients!
8. Si vostès volen tornar a casa amb cotxe, **condu** amb precaució perquè està nevant.

4 [B] Llegeix les frases següents i subratlla l'opció més adequada:

0. Senyor Buissac, **digui / digues** sempre la veritat al seu metge.
1. Si tens algun problema, **sàpigues / sàpiga** que pots comptar amb mi.
2. Nens, **dieu / digueu** a la mare la veritat. Qui s'ha menjat la xocolata?
3. Amics meus, **sabeu / sapiguen** que estic molt content del regal que m'heu fet.
4. Senyor Tomàs, si no vol tenir problemes amb el colesterol, **faci / fes** una dieta sana!
5. Pilar, **vas / vés** a correus a portar un paquet, sisplau!
6. Adrià, m'han dit que surts amb la Carla. Doncs **tinguis / tingues** paciència, perquè és una noia molt rara.
7. Si agafeu el cotxe, **sou / sigueu** prudents i no correu.
8. Senyors, **facin / fan** el favor de callar. Això és un hospital!
9. David i Aina, **vingueu / veniu** de seguida, que és hora de sopar.
10. **Traguem / Traiem** el cotxe d'aquí, que no deixem passar la gent.
11. Nens, **esteu / estigueu** quiets, que em poseu nerviós!

C. Ser i estar amb característiques

C.1 Amb alguns adjectius podem usar *ser* o *estar*. Amb el verb *ser* expressem una característica que no canvia. Amb el verb *estar* expressem un estat que pot canviar.

- **En Pau és molt tranquil. No perd mai els nervis.**
[Sempre és tranquil, és una característica d'en Pau.]
- **En Pau té un examen molt difícil, però està tranquil.**
[En aquests moments, el seu estat és de tranquil·litat.]

C.2 Algunes característiques que expressem amb el verb *ser* són:

- Característiques personals i maneres de ser: **ser** *moreno/a, alt/a, bonic/a, egoista, intel·ligent, treballador/a, xerraire...*
- Ideologia i creences: **ser** *conservador/a, liberal, budista, musulmà...*
- Material, forma i color: **ser** *de plàstic, rodó/ona, quadrat/ada, blau/blava, vermell/a...*
- Origen: **ser** *català/ana, francès/esa, nòrdic/a...*

C.3 Algunes característiques que expressem amb el verb *estar* són:

- Característiques i estats que poden canviar: **estar** *content/a, malalt/a, espantat/ada, estressat/ada, cansat/ada, buit/buida, ple/plena, tip/a, bé, malament...*

D. Ser i estar amb llocs

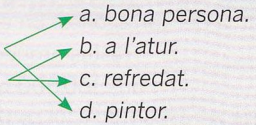
D.1 Quan situem una persona o una cosa en un lloc fem servir el verb *ser*. Quan expressem que una persona o un animal (i no una cosa) passen una quantitat de temps en un lloc, utilitzem el verb *estar*:

- **En Quim és a la biblioteca.** [Situem en Quim.]
- **Avui en Quim no té classe. Estarà a la biblioteca tot el matí.**
[Expressem el temps que passarà a la biblioteca.]

3 [C] Llegeix les frases següents i subratlla el verb més adequat:

0. —Papa, les formigues vermelles **són** / **estan** vermelles?
1. La Isabel **està** / **és** molt contenta perquè ha trobat feina. No ho sabies?
2. Tinc sort perquè **sóc** / **estic** prim. Sempre menjo el que vull i no m'engreixo.
3. El dia que es van casar, la Marta i l'Eloi **eren** / **estaven** molt tranquils.
4. Aquest gos **està** / **és** molt nerviós. És de raça inquieta.
5. A la senyora Cantagumà sempre la conviden a festes de famosos perquè **és** / **està** molt elegant.
6. Francesc, què et passa? **Estàs** / **Ets** malalt?
7. —Per què no ve l'Anton a sopar?
—Perquè ara té una xicota que **és** / **està** molt gelosa, i no vol que surti amb els amics.

4 [A, B i C] Relaciona els verbs *ser* i *estar* amb els complements adequats.

0. En Gerard	és
està	
1. El jersei que portes	és
està	a. de llana.
b. brut.
c. blau.
d. per llençar.
2. La Mariona i tu	sou
esteu	a. mallorquins?
b. comunistes?
c. en crisi?
d. enfadats?
3. Jo	sóc
estic	a. d'acord amb tu.
b. cansat.
c. estudiant.
d. content.
4. El Toiot XXZ	és
està	a. a punt de sortir al mercat.
b. japonès.
c. molt bé. És un bon cotxe.
d. un cotxe elèctric.
5. En Manuel i jo	som
estem	a. sense feina.
b. malalts. Tenim la grip.
c. bons amics.
d. veïns.
6. L'actor Joel Torres	és
està	a. enfadat amb la premsa.
b. molt presumit.
c. una mica calb.
d. en contra del doblatge de pel·lícules.

5 [D] Llegeix els diàlegs següents i subratlla el verb adequat:

0. —Crec que he perdut la cartera!
—No l'has perduda! És/Està a la butxaca de l'abric.
1. —Hola, Júlia!
—Ei, Anna! On ets/estàs? Fa un quart d'hora que t'espero!
—Sóc/Estic al metro. Ara vinc!
2. —On s'estan/són l'Andreu i la Carme?
—En un poble a prop de Lleida. Fa deu anys que hi viuen.
3. —Fa temps que no sé res de l'Oriol.
—Es veu que ja no treballa de carter. Ara és/està a la taquilla de Correus i es dedica a l'atenció al públic.
4. —Coneixes el poble de Queralbs?
—Sí, és/està molt a prop de Ribes de Freser.
5. —Quedem per dinar?
—Ho sento, però tinc molta feina i avui estaré/seré al despatx tot el dia.
6. —Coneixes algun hotel a Granada?
—Sí, quan hi vam anar, vam estar/vam ser a l'hotel Alhambra. Està molt bé.
7. —Ei, Xavi, quedem aquesta nit?
—Per què no vénis a casa? Els meus pares són/estan al cine i estic sol!
8. —Què feu aquestes vacances?
—Anem a un apartament de la costa. Hi estarem/serem de l'1 al 15 d'agost.

TRADUCCIÓ

- 1 Mám strach, už tu na něho čekám půl hodiny.
2 Je úplně vyřízený, všechno ho bolí a navíc má problémy v práci.
3 Dneska se mi nic nechce.
4 Nudíme se, máme chuť se konečně smát.
5 Někdy mám až po krk tohoto dítěte.
6 Je vždycky na všechny našťvaná.
7 Je nervózní, protože ztratila práci. - Však ji to přejde.
8 Vždycky si stěžoval, když jsme dělali hluk.
9 Zase tu zkoušku neudělal.
10 Předběhli ho v kině ve frontě a začal se chovat hystericky.
11 Uklidni se, volal, že přijde později.
12 Sousedí se ráno zase pohádali.
13 Chce se ti moc spát? Vypadáš ospalý. -Ne, myslím, že nevypadám.